

Posudek vedoucího bakalářské práce

Ludmila Bašková: Pomocné artikulační znaky – Historie a současnost

FF UK v Praze, Ústav jazyků a komunikace neslyšících, obor Čeština v komunikaci neslyšících

Ludmila Bašková si pro svou práci vybrala téma velmi zajímavé. Ačkoli se s pomocnými artikulačními znaky (v různé míře a v různé podobě) setkávají téměř všichni žáci našich ústavů pro hluchoněmé/škol pro sluchově postižené a jejich pedagogové už téměř sto let, v odborné literatuře jde o téma téměř opomíjené.

Předkládaná práce má důmyslně promyšlenou koncepci. Téma diplomantka vhodně zasazuje do širších souvislostí, zároveň důsledně vše vztahuje k základnímu tématu. V práci nejsou zbytečné tematické odbočky, všechny části spolu tvoří integrovaný celek. Struktura práce je jasná, systematická a přehledná (doporučila bych snad jen sesouladit pořadí podkapitol *Historie* a *Charakteristika* v kap. 1 *Pomocné artikulační znaky* a 3 *Prstová abeceda*). Velmi pozitivně hodnotím, že diplomantka se nespokojila s pouhým výčtem zjištěných informací, ale snažila se o jejich syntézu a usouvztažnění, často za pomoci grafů (práce jich obsahuje celkem 11) a tabulek (práce obsahuje celkem čtyři tabulky, z toho dvě několikastránkové). Názornost práce je zajištěna účelným zapojením obrázků (celkem 25).

Diplomantka pracovala velmi samostatně a svědomitě. Sympatické je, že se neuchýlila k pouhému „opisování“ relativně dostupných, a tudíž v rámci oboru Čeština v komunikaci neslyšících obecně známých faktů, ale pracovala i se zahraničními zdroji, s méně známými zdroji českými (ať už se jedná o práce historické, či o bakalářskou práci A. Zdrubecké obhájenou teprve před třemi měsíci) a dokonce iniciovala osobní rozhovory s prof. Krahulcovou, která v r. 1996 toto téma v našem odborném diskurzu otevřela, a s dlouholetou ředitelkou školy pro sluchově postižené v Praze-Radlicích dr. Barešovou, v níž pomocné artikulační znaky podle Krahulcové vznikly.

V neposlední řadě je třeba ocenit úsilí a čas, které diplomantka věnovala terénnímu výzkumu (viz kap. 4 *Výzkum*), pomocí něhož se snažila rozšířit informace o používání pomocných artikulačních znaků získané studiem tištěných a elektronických zdrojů (viz kap. 1 *Pomocné artikulační znaky*, 2 *Ostatní fonemické systémy* a 3 *Prstová abeceda*). Výzkum se jí podařilo realizovat v celkem šesti školách pro sluchově postižené, přičemž v každé strávila průměrně osm vyučovacích hodin.

Informační hodnotu práce bohužel zbytečně snižují drobné formální nedostatky. V textu se vyskytlo opakování slov dvakrát za sebou i vynechání slov. Nacházejí se v něm občasné formulační neobratnosti a typografické chyby. Ve výzkumné části diplomantka několikrát zaměňuje autorský plurál za singulár. V *Seznamu použité literatury* nejsou uvedeny publikace „Mikla (1989)“ a „Shoulson: Visible Speech“, k nimž diplomantka v textu odkazuje (k první na s. 17, k druhé na s. 27). V *Seznamu použité literatury* přebývá zcela nefunkční a k ničemu se nevztahující dílčí nadpis *Tištěné zdroje* (s. 71).

K práci mám jediný dotaz. Nejsem si jistá, zda jsem správně pochopila grafy č. 7, 8 a 9 na s. 63–64 a jejich interpretaci. Mohla by prosím diplomantka při obhajobě znovu vysvětlit, co grafy znázorňují?

Závěr: Bakalářská práce Ludmily Baškové splňuje požadavky na bakalářské práce kladené a doporučuji ji k obhajobě.

Známka: VÝBORNĚ

V Praze 6. 9. 2014

Andrea Hudáková